

PGI13 : *Phytophthora ramorum* (Plotse eikensterfte)

Omschrijving : Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van plotse eikensterfte (*Phytophthora ramorum*) in het kader van het controleplan van het FAVV.

Resultaten :

Jaar	Aantal monsters	% conform	Limiet
2010	226	91,6 %	Niet van toepassing
2009	244	75,8 %	Niet van toepassing
2008	277	78,3 %	Niet van toepassing
2007	206	81 %	Niet van toepassing

Berekening van de indicator: Ten opzichte van 2009 was er in 2010 een toename van 20,84 %. Ten opzichte van 2008, was er in 2009 een afname van 3,19 %. Ten opzichte van 2007, was er in 2008 een afname van 3,33 %.

Interpretatie : Deze indicator is een maat voor de aanwezigheid van plotse eikensterfte in de Belgische plantaardige productieketen. Een toename van de indicator, met name een toename van het percentage conforme monsters, toont dan ook een verbetering van de fytosanitaire situatie in België.

Deel van de keten waarop de indicator betrekking heeft : Primaire plantaardige productie, handel in planten en plantaardige producten (import/export inbegrepen), vermeerdering van planten, groene zones en bossen.

Type plant of plantaardig product : Sierteelten.

Categorie : Controle.

Verantwoording van de keuze van de indicator: De aanwezigheid op het Belgisch grondgebied van schadelijke quarantaineorganismen zoals plotse eikensterfte zou economische schade kunnen veroorzaken aan de producties van planten en plantaardige producten. Het is dus absoluut noodzakelijk om toe te zien op het behoud/verbetering van de fytosanitaire situatie, door te controleren of deze organismen niet aanwezig zijn.

Bijkomende informatie : *Phytophthora ramorum* is een schimmelsoort die in de EU en de USA (vooral Californië) wordt aangetroffen. De oorsprong van deze schimmel is niet gekend.

In de EU wordt deze voornamelijk aangetroffen op *Rhododendron* en *Viburnum*, maar recent zijn er ook gevallen vastgesteld op *Arbutus*, *Camellia*, *Hamamelis*, *Kalmia*, *Leucothoe*, *Magnolia*, *Pieris*, *Larix* en *Syringa*. In het bijzonder de besmettingen op *Larix* nemen in het Verenigd Koninkrijk een grote omvang aan.

Op struiken zijn de voornaamste symptomen necrose en/of verkleuring van stengels en twijgen, bladvlekken, bruine of zwarte verkleuring van de knoppen en verwelking van twijgen of scheuten. Op bomen (vooral fagaceae), wordt de ziekte zichtbaar door het optreden van kanker meestal aan de stambasis, een teerachtige bruine of zwarte kleur. Eerst treedt verwelking van de boom op, vervolgens sterfte wanneer de kanker is uitgebreid.

Infectie gebeurt via zoösporen, sporangiën en chlamydosporen. Zoals voor de andere *Phytophthora*, kan de ziekte ook hier worden overgedragen door geïnfecteerde planten en grond.

Meer informatie over de plotselinge eiken sterfte is beschikbaar op het volgend adres :

http://www.eppo.org/QUARANTINE/Alert_List/fungi/PHYTRA.htm.

Wettelijk kader :

1. Richtlijn 2000/29/EG van de raad van 8 mei 2000 betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen.
2. Koninklijk besluit van 19/11/1987 betreffende de bestrijding van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen.
3. Koninklijk besluit van 10/08/2005 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen.
4. Ministerieel besluit van 04/07/1996 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder bepaalde schadelijke organismen, planten, plantaardige producten en andere materialen in de bijlagen I tot en met V bij het koninklijk besluit van 3 mei 1994 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen voor proefnemingen of wetenschappelijke doeleinden en voor selectiewerkzaamheden in de Gemeenschap of in bepaalde beschermde gebieden daarvan mogen worden binnengebracht of in verkeer gebracht.
5. Beschikking 2002/757/EG houdende voorlopige fytosanitaire noodmaatregelen om het

binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van <i>Phytophthora ramorum</i> Werres, De Cock & Man in 't Veld sp. nov. te voorkomen
<p>Voldoet de indicator aan de geïdentificeerde criteria ? :</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Meetbaar (beschikken over kwantitatieve gegevens) ☒ Onafhankelijk (geen overlapping tussen indicatoren) ☒ Betrouwbaar (bias gevoeligheid) ☒ Beschikbaarheid van de informatie in bestaande rapporten of documenten ☒ Relevant voor de sanitaire toestand van de plantaardige productie ☒ Duidelijke interpretatie ☒ Duurzaam ☒ Het geheel van indicatoren dient representatief te zijn voor de productieketen van de planten en plantaardige producten
<p>Opmerkingen : Deze indicator is in feite het percentage bedrijven dat niet is geïnfecteerd ten opzichte van het totaal aantal geïnspecteerde bedrijven.</p>
<p>Toelichting bij de resultaten : In 2010, werd een besmetting aangetroffen op 8 bedrijven, een aanzienlijke daling ten opzichte van 2009. In openbaar groen en bossen werden 239 plaatsen aan een inspectie onderworpen. Er werden op die plaatsen geen besmettingen aangetroffen. In 2009 werden de besmette planten en de waardplanten in een straal van 2 m er rond vernietigd op de 15 bedrijven waar een besmetting werd aangetroffen. De waardplanten die zich in een straal van 10 meter rond deze haard bevonden werden gedurende 3 maand in quarantaine gehouden en regelmatig opnieuw onderzocht op de aanwezigheid van symptomen. In openbaar groen en bossen werden 121 plaatsen aan een inspectie onderworpen. Er werden geen besmettingen aangetroffen. In 2008 werden quarantainemaatregelen opgelegd op de 24 bedrijven waar een besmetting werd aangetroffen. In het openbaar groen werd op 5 verschillende plaatsen een aantasting vastgesteld op <i>Rhododendron</i> planten. Ook hier werden passende bestrijdingsmaatregelen opgelegd. Het aantal plaatsen waar een besmetting is aangetroffen is hiermee gestegen ten opzichte van 2007. In 2007 werden quarantainemaatregelen opgelegd in de 19 bedrijven waar een besmetting werd aangetroffen. In het openbaar groen werd eveneens een aantasting vastgesteld op recent aangeplante rhododendronplanten. Ook hier werden passende bestrijdingsmaatregelen opgelegd. In de omgeving werden verder geen symptomen vastgesteld.</p>